

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYEK

Dr. Bozsik Sándor

Egyetemi adjunktus

pzbozsi@uni-miskolc.hu

A4/414. szoba

Tantárgy célja

- Makroszinten: nemzetgazdaságok közötti együttműködés és az árfolyammozgások főbb jellemzői, magyarázó erői
- Mikroszinten: árfolyamkockázat kezelése és nemzetközi finanszírozás / tőkebefektetések értékelése

Miről lesz szó?

Hét	Előadás	Gyakorlatok
1. hét	A pénzrendszerek kialakulása, aranystandard, aranydeviza rendszer	Nemzetközi pénzügyi piacok és termékeik
2. hét	Árfolyampolitika, árfolyampolitikák fajtái és eszközrendszerük	Nemzetközi fizetési módok
3. hét	Árfolyamelméletek – Vásárlóerő-paritás, kamatparitás elmélet	Fuvarozási paritások, fuvarozás okmányai
4. hét	Árfolyamelméletek – Rugalmassági árfolyamelmélet, abszorpciós árfolyamelmélet	Árfolyamkockázat kezelés belső technikái
5. hét	Ikerdeficit okai – Polak-modell	forward ügyletek, swap ügyletek
6. hét	Optimális valutaövezet (Mundell-modell), EU pénzügyi integrációja, Euróövezet	Tőzsdei határidős devizaügyletek
8. hét	Nemzetközi pénzügyi intézmények (IMF, Világbank és leánybankjai, WTO, EBRD, EKB, EBB)	Árfolyamarbitrázs.
9. hét	Nemzetközi pénzügyi válságok (1929-33; 1979-82; 1997-98; 2007-2010)	Prezentációk I.
10. hét	Nemzetközi pénzügyi kockázatok, Devizatartalék kezelés	Prezentációk II.
11. hét	Nemzetközi tőkeáramlások;	Prezentációk III.
12. hét	Külföldi közvetlen beruházások	Külföldi beruházások beruházás-gazdaságossági vizsgálatai
13. hét	Nemzetközi hitelfinanszírozás; Adósságkezelő politikák	Zárthelyi dolgozat
14. hét	Pótzárthelyi dolgozat	Pótprezentáció, Pótzárthelyi

Irodalmak

- **Kötelező irodalom**

- A tematika és az előadásfóliák letölthetők a http://gtk.uni-miskolc.hu/uzleti/letoltesek?file_category_id=311&order_type=NAME&view_type=GRID címről
- Lőrincné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek, Aula, 2007

- **Ajánlott irodalom:**

- Eötvös-Bódy-Mádl: Nemzetközi pénzügyek, Osiris, 2000
- Dr. Décsy Jenő: Nemzetközi pénzügyek, Unió 2003
- Trichet, Jean-Claude: The ECB's monetary policy strategy after evaluation and clarification of May 2003
<http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2003/html/sp031127.en.html>
- Stefan Collignon: European Monetary Policy under Jean-Claude Trichet
<http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201109/20110913ATT26491/20110913ATT26491EN.pdf>
- Levi M: International Finance Routledge 2009 ISBN: 978-415-77459-4

Számonkérés módja

- **Az aláírás megszerzése:**

- Esettanulmány készítés: egy választott ország pénzügyi rendszerének bemutatása. Az esettanulmányt elektronikusan PowerPoint formátumban kell elkészíteni és a gyakorlatokon prezentálni. (20 pont – min. 10 pont)
- Zárthelyi dolgozat a szemináriumokon vett példákból. (20 pont – min 10 pont)

- **Kollokvium teljesítésének módja, értékelési szempontjai:**

Írásbeli dolgozat: nemzetközi pénzügyek témaköréből (fogalom, feleletválasztós és esszé kérdés)(40 pont)

- **Értékelése:**

- Összpontszám: 80 pont: 0 – 40 pont (1) elégtelen; 41 – 50 pont (2) elégséges; 51 – 60 pont (3) közepes; 61 – 70 pont (4) jó; 71 – 80 pont (5) jeles.

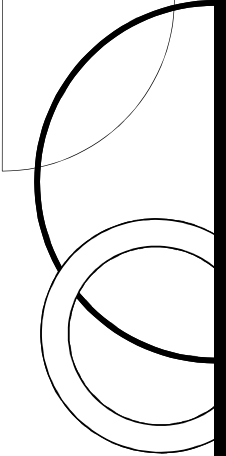
Esettanulmány

- Cél: Kiválasztott európai uniós ország versenyképességének értékelése egy adott ágazati beruházás szempontjából (PEST elemzés)
- Kérdés? Munkaerőköltség és gazdasági kockázatok versus versenyképességi tényezők

Political (Politikai környezet)

- **államháztartás** - mérete, kiadás és bevétel szerkezete a GDP %-ban, külön oktatásra és egészségügyre költött pénz
- **meritórikus, dimeritórikus javak** – fogyasztói árkiegészítés, külön fogyasztási adó a jövedéki adón kívül
- **adópolitika** – fogyasztási versus jövedelemadók, adók száma, normatív vagy diszkrecionális adók
- **munkajog** - munkaidő, szabadnapok száma, elbocsátási szabályok
- környezetvédelem – mennyi engedély kell egy beruházás elindításához
- kereskedelmi korlátozások, vámok – vannak-e vámon kívüli egyéb eszközök, vámok nagysága

Economical (Gazdasági környezet)

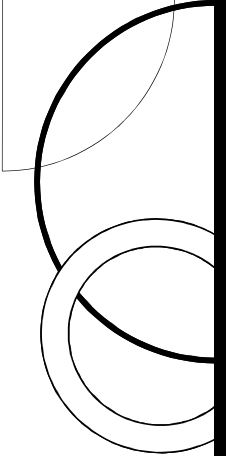
Mindent össze kell vetni EU átlaggal és elmúlt 5 évi adatok. (GDP %-ban

- **Gazdasági növekedés** = GDP növekedés, beruházások nagysága, lakossági fogyasztás
- **Kamatlábak alakulása** – infláció, állampapír kamat, átlagos hitelkamat
- **Aktivitás** – aktivitási ráta, fiatalok munkanélkülisége, betöltetlen álláshelyek az adott ágazatban
- **Egyensúly** – államháztartási deficit, államadósság, külső adósság, folyó fizetési mérleg deficit

Social (Társadalmi környezet)

- **Demográfia** – népesség növekedése, átlagos életkor, aktív népesség (16-65) aránya
- **Egészségtudatosság** – várható élettartam, rokkantak aránya, átlagos testsúly index
- **Adott ágazatban dolgozók** – adott ágazat történelmi hagyományai, főbb vállalatai, adott ágazatban dolgozók száma

Technological (Technológiai környezet)

- **K+F** – kutatás&fejlesztés a GDP %-ban
- **Felsőfokú szakemberképzés** – műszaki karok száma elhelyezkedése
- **Innováció, automatizálás** - az adott ágazatban
- **Belépési korlátok** (tőkenagyság, speciális jogi szabályok - méretnagyság)
- Adott ágazat beszállítóinak száma

Versenyképesség - munkaerőköltség

- **Munkaerőköltség** – minimálbér, átlagbér euróban, az adott ágazatban
- **Versenyképesség** (World Bank competitiveness report)

1. Intézmények (hogyan segíti az állam a gazdaságot?)
 2. Infrastruktúra állapota
 3. Makrogazdasági környezet
 4. Egészségügy, alap- és középfokú oktatás
 5. Felsőoktatás és képzés
 6. Piaci hatékonyság
 7. Munkaerőpiaci hatékonyság
 8. Pénzügyi piacok fejlettsége
 9. Technológiai fejlettség
 10. Piacméret
 11. Üzleti környezet kifinomultsága
 12. Innováció
- Tényező-vezérelt
- Hatékonyság-vezérelt
- Innováció-vezérelt